

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมผู้แสวงหาประโยชน์จากขอทาน¹

ธีระพร เพิ่มฤทัย²

จากการศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมผู้แสวงหาประโยชน์จากขอทาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี กฎหมายไทย กฎหมายต่างประเทศ และวิเคราะห์ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมผู้แสวงหาประโยชน์จากขอทาน ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจว่า ปัญหาขอทานในประเทศไทยนับว่าเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่ง ซึ่งยากแก่การป้องกันและแก้ไขให้หมดสิ้นไปจากสังคมไทย และเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมามากมาย อาทิเช่น ปัญหาด้านอาชญากรรม ช้องโจร ลักทรัพย์ ทำให้เสียทรัพย์ เป็นต้น นอกจากนี้ ปัจจุบันรูปแบบของการขอทานได้มีการพัฒนาจากรูปแบบการขอทานอาชีพมาเป็นรูปแบบที่ทันสมัย นำไปสู่รูปแบบของธุรกิจในการขอทาน มีการแบ่งปันผลประโยชน์จากรายได้ในการขอทาน มีระบบในการทำงาน มีที่อยู่อาศัย อาหารและพาหนะรับส่งแก่คนขอทาน

จึงเห็นได้ว่าประเทศไทยมีการออกกฎหมายมา เพื่อควบคุมขอทานและให้ความสงเคราะห์เด็ก สตรี คนชรา และคนพิการนั้น ถือได้ว่ายังไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายเท่าที่ควร ส่งผลทำให้ขอทาน เช่น เด็ก สตรี คนชราและคนพิการไม่ได้รับการคุ้มครองอย่างเต็มที่ อีกทั้งกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่มีขอบเขตในการบังคับใช้เกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการแสวงหาประโยชน์จากขอทาน ไม่คำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติกระทบต่อขอทานนำไปสู่กระบวนการค้ำมนุษย์ ก่อให้เกิดช่องว่างในการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เกิดความไม่ชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย เพราะถึงแม้จะมีกฎหมายออกมาควบคุมขอทานแต่ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาขอทานได้อย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยไม่ว่าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้ให้การรับรองสิทธิเสรีภาพไว้ด้วยว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง กล่าวได้ว่า ในการใช้อำนาจรัฐใด ๆ ต้องอยู่ภายในขอบเขตที่จำกัด ไม่กระทบล่วงล้ำสิทธิเสรีภาพของปัจเจกชน ซึ่งในอนาคตจะมีผู้ประสบปัญหาความยากจนอีกเป็นจำนวนมาก และอาจนำไปสู่วงจรการขอทานเป็นอาชีพหรือในรูปแบบต่าง ๆ อีกมากมาย และได้ส่งผลให้ประเทศเต็มไปด้วยขอทานยากต่อการเยียวยาแก้ไข

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมผู้แสวงหาประโยชน์จากขอทาน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ฐาตุร ศิริยุทธวัฒนา และคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สลิล สิริพิฑูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรนิติ เทพสุเมธานนท์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดระยอง

นอกจากนี้ กฎหมายควบคุมการขอทานได้เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน จึงทำให้บุคคลอื่นอาศัยช่องว่างของกฎหมายในการกระทำโดยมิชอบ เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน โดยการใช้บังคับ ชูเชิญ จ้าง วาน ขย่งส่งเสริม หรือกระทำด้วยวิธีอื่นใดให้ผู้อื่นขอทานหรือนำบุคคลอื่น เช่น เด็ก สตรี คนชรา และคนพิการมาคัดแปลงวิธีการขอทานโดยช่องว่างของกฎหมาย เพื่อประโยชน์ในการขอทาน ก่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่มีการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามให้เหมาะสม ภายใต้อำนาจรัฐ ซึ่งถือเป็นการกระทำที่มิชอบด้วยกฎหมาย และไม่ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของกฎหมาย

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า การควบคุมผู้แสวงหาประโยชน์จากขอทาน ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 ยังไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุม และไม่เหมาะสมด้วยกันหลายประการ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

จากการศึกษาประเด็นปัญหากรณีคำนิยามขอทานที่ไม่ชัดเจน

ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 มาตรา 13 ได้บัญญัติว่า ห้ามบุคคลใดทำการขอทาน และการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการขอทาน (1) การขอเงินหรือทรัพย์สินจากผู้อื่นเพื่อเลี้ยงชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการขอด้วยวาจา ข้อความ หรือการแสดงกิริยาอาการใด (2) การกระทำด้วยวิธีการใดให้ผู้อื่นเกิดความสงสารและส่งมอบเงินหรือทรัพย์สินให้ และการแสดงความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือการแสดงอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ชมหรือผู้ฟัง การขอเงินหรือทรัพย์สินกันฐานญาติมิตร หรือการเรียกรับตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียกรับ ไม่ถือว่าเป็นการขอทาน ตามพระราชบัญญัตินี้ จะเห็นได้ว่า การที่กฎหมายกำหนดนิยามการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งให้ถือว่าเป็นการขอทาน ตามมาตรา 13 (2) โดยใช้คำว่า “การกระทำด้วยวิธีการใดให้ผู้อื่นเกิดความสงสารและส่งมอบเงินหรือทรัพย์สินให้นั้น” เป็นการบัญญัติกฎหมายที่กว้างเกินไป ไม่ชัดเจน และไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง เหตุเพราะในสังคมไทยเรามักพบเห็นพฤติกรรมการประกอบอาชีพที่อาศัยความน่าสงสารเป็นส่วนใหญ่ แม้จะเป็นการขายของหรือมีการแลกเปลี่ยนตอบแทนกันก็ตาม มิใช่การได้รับประโยชน์เพียงฝ่ายเดียว อาทิเช่น การให้เด็กขายพวงมาลัยตามสี่แยกไฟแดง หรือให้เด็กเดินขายขนมข้างถนน ตามตลาดหรือร้านอาหาร หรือให้คนชรานั่งขายของหรือหาบเร่ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านั้นเป็นการทำมาหากินที่จัดว่าเป็นการกระทำด้วยวิธีการใดให้ผู้อื่นเกิดความสงสาร และส่งมอบเงินหรือทรัพย์สินให้เด็กและคนชราได้เช่นกัน แม้ว่าเด็กหรือคนชราจะมีได้มีเจตนาทำการขอทานแต่อย่างใด เพียงหาเงินเลี้ยงชีวิตโดยสุจริตตามวิถีชีวิตของตนเท่านั้น จึงทำให้เกิดปัญหาในการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองว่า การกระทำความผิดเป็นการกระทำด้วยวิธีการใดให้ผู้อื่นเกิดความสงสารและส่งมอบเงินหรือทรัพย์สินให้หรือไม่ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการใช้ดุลพินิจที่มิชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองได้ และกระทำการจับกุมขอทานเหล่านั้น โดยมองว่าทำการขอทานอันเป็นข้อห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมีได้พิจารณาถึง

รายละเอียดหรือองค์ประกอบอื่นให้ครบถ้วนเสียก่อนว่าเป็นการซื้อขาย มิได้ขอเงินหรือทรัพย์สินของผู้อื่น เพียงอย่างเดียว ไม่แต่มีการแลกเปลี่ยนตอบแทนด้วย

ประเด็นปัญหาที่สองเกี่ยวกับการควบคุมผู้แสวงหาประโยชน์จากขอทานไม่มีความเหมาะสม

ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 มิได้บัญญัติถึงนิยามของผู้แสวงหาผลประโยชน์จากขอทานไว้แต่อย่างใด แต่อย่างไรก็ตาม ได้มีการกล่าวถึงลักษณะของการกระทำที่ถือว่าเป็นแสวงหาประโยชน์จากผู้ทำการขอทานไว้ในมาตรา 22 โดยบัญญัติว่า ผู้ใดแสวงหาประโยชน์จากผู้ทำการขอทานโดยการ ใช้ จ้าง วาน สนับสนุน ยุยงส่งเสริม หรือกระทำได้ด้วยวิธีการอื่นใดให้ผู้อื่นทำการขอทาน ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำความผิดที่ระบุไว้ใน (1)-(6) ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษไม่เกิน ห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่า การที่กฎหมายบัญญัติถึงผู้แสวงหาประโยชน์จากผู้ทำการขอทานไว้ไม่ชัดเจน และไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ย่อมส่งผลให้ผู้แสวงหาประโยชน์จากขอทานอาศัยช่องว่างของกฎหมายที่บัญญัติไว้ในมาตรา 13(1) ที่บัญญัติว่า “การขอเงินหรือทรัพย์สินจากผู้อื่นเพื่อเลี้ยงชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการขอด้วยวาจา ข้อความ หรือการแสดงกิริยาอาการใด” นั้นมาเป็นช่องทางในการหาผลประโยชน์แก่ตน และใช้วิธีการอื่นขอทาน เพื่อหลีกเลี่ยงความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อย่างเช่น โดยปกติส่วนใหญ่มักพบเห็นขอทานที่ทำการขอเงินหรือทรัพย์สินเพียงอย่างเดียวตามสะพานลอย หรือตามย่านที่สาธารณะ ห้างสรรพสินค้า แต่ปัจจุบันมีการให้เด็กหรือคนชราที่ดูน่าสงสารมาขายของแทนการขอเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำที่ถือว่าเป็นการขอทาน เนื่องจากเป็นการซื้อขายแลกเปลี่ยนกันเป็นสัญญาต่างตอบแทนระหว่างกัน มิใช่การขอและการให้เหมือนเดิมแต่อย่างใด โดยการนำสินค้าราคาถูก ต้นทุนต่ำ และใช้เด็กหรือคนชรามาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์หรือกำไรแก่ตนรูปแบบหนึ่งที่เกิดจากการ ใช้ จ้าง วาน สนับสนุน ยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่นทำการขอทานเช่นกัน เพียงแต่เปลี่ยนรูปแบบการแสวงหาประโยชน์เท่านั้น

ประเด็นปัญหาที่สามเกี่ยวกับบุพการีนำผู้สืบสันดานมาทำการขอทาน

ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 มิได้บัญญัติห้ามพ่อแม่นำลูกมาทำการขอทานไว้แต่อย่างใด โดยมีเพียงมาตรา 22 ที่บัญญัติว่า ผู้ใดแสวงหาประโยชน์จากผู้ทำการขอทานโดยการ ใช้ จ้าง วาน สนับสนุน ยุยงส่งเสริม หรือกระทำได้ด้วยวิธีการอื่นใดให้ผู้อื่นทำการขอทาน ต้องระวางโทษตามกฎหมาย และในวรรคสองบัญญัติว่าถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำความผิดที่มีกรรม ผู้สูงอายุ คนพิการ คนพิการ หรือร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือกระทำโดยผู้ปกครองหรือผู้ดูแลของผู้ทำการขอทาน หรือกระทำโดยเจ้าหน้าที่ ย่อมต้องรับโทษหนักขึ้น นอกจากนี้มาตรา 22 วรรคสามบัญญัติว่า ความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง (1) (2) และ (4) ไม่ใช้บังคับกับการกระทำระหว่างบุพการีและผู้สืบสันดาน จะเห็นได้ว่า การที่กฎหมายบัญญัติไม่ให้บิดามารดาที่นำลูกมาขอทาน หรือลูกที่นำพ่อแม่มาขอทานมีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ นั้น และมีได้กำหนดมาตรการทางกฎหมายควบคุมกำกับดูแลในเรื่องระหว่างบุพการี

และผู้สืบสันดานไว้ ย่อมทำให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายโดยไม่มีประสิทธิภาพเป็นอย่างมาก เนื่องจากในปัจจุบันด้วยภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ค่าครองชีพที่สูงขึ้น และมีความเหลื่อมล้ำทางสังคมสูง ส่งผลให้พ่อแม่บางคนบังคับลูกหรือนำลูกมาทำการขอทานโดยที่ตนเองจะแอบมองดูอยู่ใกล้ ๆ หรือบางครั้งครอบครัวตกลงยินยอมให้ผู้แสวงหาประโยชน์นำลูกของตนไปทำการขอทาน และนำเงินมาแบ่งกัน หรือลูกบางคนนำพ่อแม่ที่แก่ชรา สูงอายุ เจ็บป่วยนำเวทนา หรือพิการตามร่างกายมาเป็นเครื่องมือในการขอทาน ไม่ว่าลูกหรือพ่อแม่จะยินยอมในการขอทานหรือไม่ก็ตาม การที่กฎหมายไม่ได้กำหนดบทลงโทษหรือความรับผิดชอบ ส่งผลให้บุพการีหรือผู้สืบสันดานที่ต้องการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายนำบุคคลดังกล่าวมาขอทาน โดยอาศัยช่องว่างของกฎหมายนั้นมาใช้ จ้าง วานสนับสนุน ยุยงส่งเสริม หรือกระทำด้วยวิธีการใดให้บุพการีหรือผู้สืบสันดานขอทานนำผลประโยชน์มาให้ตนเองได้

ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตให้ผู้แสดงความสามารถ

ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 มาตรา 13 วรรคสาม บัญญัติว่า การแสดงความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือการแสดงอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ชมหรือผู้ฟัง การขอเงินหรือทรัพย์สินกันฐานญาติมิตร หรือการเรียกรับตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียกรับ ถือว่าเป็นการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา 14 บัญญัติว่า ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้แสดงความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรี หรือการแสดงอื่นใด ตามมาตรา 13 วรรคสาม ให้ผู้นั้นแจ้งเพื่อเป็นผู้แสดงความสามารถตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และเมื่อจะแสดงความสามารถในพื้นที่ใด ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่นั้น เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่ได้รับแจ้งแล้ว ให้ออกใบรับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน จะเห็นได้ว่า การที่กฎหมายบัญญัติไว้ดังกล่าว เป็นการบัญญัติกฎหมายที่ไม่เหมาะสม กว้างเกินไป และมีได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบว่าเป็นผู้แสดงความสามารถจริงหรือไม่ ทำให้ผู้ทำการขอทานบางคนที่สามารถร้องเพลง หรือมีความสามารถเล็กน้อยอาศัยช่องว่างของกฎหมายมาขอรับบัตรประจำตัวผู้แสดงความสามารถต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และมองในมุมกลับกันกฎหมายดังกล่าวเป็นเหมือนเกราะกำบังผู้แสดงความสามารถมิให้ถูกมองว่าเป็นผู้ทำการขอทาน ทั้งที่เมื่อพิจารณาจากการกระทำแล้วก็เป็น การขอเงินหรือทรัพย์สินจากผู้อื่นด้วยเหมือนกัน แม้จะมีวิธีการรูปแบบขอเงินต่างกันก็ตาม จึงทำให้เกิดปัญหาว่า ในปัจจุบันขอทานจำนวนมากที่อาศัยช่องว่างของกฎหมายในขอเป็นผู้แสดงความสามารถ และในขณะที่เดียวกันผู้แสวงหาประโยชน์จากขอทานก็นำผู้มีความสามารถต่าง ๆ มาขอรับใบอนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมายเพื่อเป็นผู้แสดงความสามารถ และกระทำการขอเงินหรือทรัพย์สินให้ตน ซึ่งจะมาเป็นขบวนการที่เต็มรูปแบบมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาค้นคว้ามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมผู้แสวงหาประโยชน์จากขอทาน ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ปัญหาคำนิยามขอทานที่ไม่ชัดเจน ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้บทบัญญัติมาตรา 13 (2) พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 “ห้ามบุคคลใดทำการขอทาน การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการขอทาน (2) การกระทำความผิดด้วยวิธีการใดให้ผู้อื่นเกิดความสงสารและสงมอบเงินหรือทรัพย์สินให้”

แก้เป็น “ห้ามบุคคลใดทำการขอทาน การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการขอทาน (2) การกระทำความผิดด้วยวิธีการใดให้ผู้อื่นเกิดความสงสารและสงมอบเงินหรือทรัพย์สินให้ แต่หากการให้โดยมีสิ่งของแลกเปลี่ยนมิให้ถือว่าเป็นการขอทาน”

2. ปัญหาการควบคุมผู้แสวงหาประโยชน์จากขอทานไม่มีความเหมาะสม ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้บทบัญญัติมาตรา 22 พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 “ผู้ใดแสวงหาประโยชน์จากผู้ทำการขอทานโดยการ ใช้ จ้าง วาน สนับสนุน ยุยงส่งเสริม หรือกระทำความผิดด้วยวิธีการอื่นใดให้ผู้อื่นทำการขอทาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

แก้เป็น “ผู้ใดแสวงหาประโยชน์จากผู้ทำการขอทานหรือผู้แสดงความสามารถ โดยการ ใช้ จ้าง วาน สนับสนุน ยุยงส่งเสริม หรือกระทำความผิดด้วยวิธีการอื่นใดให้ผู้อื่นทำการขอทานหรือแสดงความสามารถหาเงินหรือทรัพย์สินมามอบให้แก่ตน แม้ว่าการกระทำความผิดดังกล่าวจะมีการให้สิ่งของแลกเปลี่ยนหรือไม่ก็ตาม ให้ถือว่ากระทำความผิดฐานแสวงหาประโยชน์จากผู้ทำการขอทานหรือผู้แสดงความสามารถ และให้ถือว่ากระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติมอีกด้วย และให้ได้รับโทษตามกฎหมายที่หนักกว่า”

3. ปัญหาบุพการีนำผู้สืบสันดานมาทำการขอทาน ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้บทบัญญัติมาตรา 22 วรรคสาม พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 “ความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง (1) (2) และ (4) ไม่ใช้บังคับกับการกระทำความผิดระหว่างบุพการีและผู้สืบสันดาน”

แก้เป็น “ถ้าเป็นการกระทำความผิดระหว่างบุพการีและผู้สืบสันดาน ให้รับโทษหนักขึ้นกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือเมื่อพิจารณาถึงสภาพความผิด หรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นแล้ว ศาลจะส่งลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ก็ได้ แต่ห้ามศาลสั่งไม่ลงโทษผู้กระทำความผิดเลย”

4. ปัญหาการออกไปอนุญาตให้ผู้แสดงความสามารถ ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้เพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 14 วรรคสาม พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559

เพิ่มเติมเป็น “บุคคลใดจะได้รับบัตรประจำตัวผู้แสดงความสามารถ ต้องสอบผ่านความสามารถทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดไว้ เมื่อผ่านการทดสอบได้รับบัตรประจำตัวผู้แสดงความสามารถแล้ว ต้องเข้ารับการอบรมให้ความรู้เสริมทักษะทุกปี ๆ ละ 2 ครั้ง มิฉะนั้นจะถูกเพิกถอนบัตรประจำตัวผู้แสดงความสามารถ”

เอกสารอ้างอิง

เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์.หลักกฎหมายว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพ.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2547.

ชาญชัย แสวงศักดิ์.คำอธิบายกฎหมายปกครอง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2542.

วรเจตน์ ภาคีรัตน์.ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง หลักการพื้นฐานของกฎหมายปกครอง และการกระทำทางปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2549.

สมคิด เลิศไพฑูรย์. รวมบทความกฎหมายปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2539.

แนวหน้า. ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ...[Online].Available URL :

<http://www.naewna.com/lady/columnist/16424.2564> (มิถุนายน,3).

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ.ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ... [Online].Available URL :

<http://www.senate.go.th/document/manual/523.pdf.2564> (มิถุนายน,3).